

Ilgėjančiais rudens vakarais vaikams vis daugiau laiko tenka praleisti namuose, o tėvams – pasukti galvas, kokias veiklas jiems pasiūlyti vietoje televizoriaus ir kompiuterinių žaidimų. Vaiko teisių gynėja kviečia prisiminti knygų skaitymo naudą vaikui, jo raidai ir prasmingam visos šeimos laisvalaikiui.

Pasak vaiko teisių gynėjos Zitos Cibulskienės, knygos ir jų skaitymas vaikams bei kartu su jais, yra ypatingai svarbus užsiėmimas, o pasakos ir jų veikėjų patirtys gali suteikti vaikams žinių, kaip elgtis įvairiose gyvenimiškose situacijose.

„Nors dažnai mes, suaugusieji, stengiamės vaikams suteikti kuo daugiau pozityvios patirties ir juos nuo visko apsaugoti, tačiau turėtume suprasti, jog vaikams gyvenime neišvengiamai teks susidurti su iššūkiais savarankiškai. Tad vaikas, skaitydamas apie pasakų herojų nuotykius, kuriuose tenka įveikti įvairias kliūtis ir sutikti ne visuomet gerų norų turinčius veikėjus, ir realiame gyvenime žinos, kiek daug galios gali turėti asmeninė drąsa, užsispyrimas ir gėrio siekis“, – sako Z. Cibulskienė.

Ji pataria tėvams kartu su vaiku vartyti knygeles, jas garsiai skaityti ir leisti vaikui susipažinti su knygų pasauliu nuo pat mažumės, siekiant, kad dar ankstyvoje vaikystėje išugdytas įprotis skaityti, taptų mėgstama veikla brandesniame amžiuje.

Geriausias būdas koreguoti vaiko elgesį – rodyti tinkamą pavyzdį

Z. Cibulskienė atkreipia dėmesį, jog vaikai yra linkę mėgdžioti ir kopijuoti kitų žmonių, ypač suaugusiųjų elgesį, tad knygų skaitymas gali tapti išmintinga auklėjimo priemone. Ji pataria tėvams, norintiems pakeisti vaiko elgesį tinkama linkme, prisiminti, jog itin didelę reikšmę augančiai ir besiformuojančiai asmenybei turi artimųjų rodomas kasdienis pavyzdys.

„Savo darbo praktikoje susiduriame su įvairiomis šeimų situacijomis, kuriose mums kartais tenka padėti vaikams su tėvais „susikalbėti“, išgirsti vieniems kitų nuomonės, labiau suprasti kito veiksmus, įpročius. Kai vis daugiau stebimasi, jog vaikai, vietoje gyvo pokalbio su šeimos nariais, mieliau renkasi bendravimą socialiniuose tinkluose ar kompiuterinius žaidimus, tuomet tenka atsigręžti ir į vaiko artimiausią aplinką: ką vaikas savo tėvų rankose mato dažniau – knygą ar telefoną“, – išvalgomis dalinasi vaiko teisių gynėja.

Pasak Z. Cibulskienės, daugelį iššūkių, kylančių tėvystėje, galima išspręsti kuriant artimą ryšį su vaiku – skiriant jam kokybiško dėmesio, nuoširdžiai kalbantis bei abipusiai įsitraukiant į bendras veiklas.

Knygos padeda vaikui geriau pažinti save

Vaiko teisių gynėja pastebi, kad laikas, praleistas prie knygos, naudingas ne tik prasmingam vaiko laisvalaikiui, bet ir jo emocinei raidai, gilesniam savo asmenybės pažinimui. Jos teigimu, pasakos tarsi veidrodys, kuriame vaikas gali pamatyti save, tad jos klausydamasis arba pats skaitydamas, vaikas gali įsiminti tai, kas jam tuo metu svarbiausia.

„Dažnai skaitydami mažyliui pasakų knygele, arba stebėdami, kaip ūgtelėjęs vaikas pasineria į knygoje aprašytus nuotykius, net nesusimąstome – kaip šie pasakojimai gali sužadinti vaiko vaizduotę, paliesti jo emocijas, įprasminti išgyvenimus. Pavyzdžiui, jeigu vaikas jaučiasi nesaugus darželio grupėje, perskaitytas pasakojimas apie mažą drąsuolį, nepabūgusį milžino, jam gali padėti suprasti, jog stiprus nebūtinai tas, kuris pats didžiausias. Arba jeigu vaikas netyčia nuskriaudė savo draugą, tačiau perskaitytoje pasakoje savo elgesį atpažino neigiamame personaže – tikėtina, jog pamokanti pasaka bus veiksmingesnė už realias suaugusiųjų išsakytas pastabas“, – sako Z. Cibulskienė.

Vaiko teisių gynėja primena, kad kiekvienas vaikas turi teisę į prasmingą laisvalaikį, žaidimus ir poilsį, tad leidžiant vaikui rinktis pačiam, suaugusiesiems svarbu stebėti jo pasirinkimus ir kartu juose dalyvauti.

Kilus klausimams, vaiko teisių gynėjai kviečia žmones pasikonsultuoti skambinant nemokamu tel. 8 800 10 800, taip pat galima rašyti žinutę interneto svetainėje vaikoteises.lrv.lt esančiame pokalbių laukelyje. Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje, užpildant formą Tarnybos interneto svetainėje arba skambinant bendruoju pagalbos numeriu 112.

